

REFERAT Ældrerådet d. 25-08-2022

Mødedato Torsdag d. 25. august 2022 kl. 12:00

Mødested KUC - lokale 107, 1. sal, Mødeleder: Lisbeth Kessler

Mødedeltagere Carsten Vixø Kristensen, Kirsten Christensen, Bent E. Nielsen, Henry Clausen (Fravær), Molle Lykke Nielsen, Hans Jørgen Aarøe, Bent Ginnervskov Jensen (Fravær), Anni Aarestrup, Gunner Nielsen, Lisbeth Kessler, Birthe Valentin Nielsen, Bent Jørgensen, Margit Steenberg Jensen

Indholdsfortegnelse

Hjælpe-middelafdelingen: Ris og ros.....	3
Orientering fra Ældrerådets formandskab.....	5
Orientering og information fra underudvalg, pleje- og aktivitetscentre, bisiddere mv.....	6
Bevillingskorrektioner pr. 30. juni 2022 for Senior.....	7
Bevillingsnote 2023 - Seniorpolitik.....	9
De fem principper for god borgerinddragelse.....	10
Spørgsmål fra Ældrerådet til drøftelse.....	14
Synlighed og kommunikation fra Ældrerådet og Ældrerådets 60+ avis.....	15
Generel orientering til Ældrerådet.....	16

Punkt 1: Hjælpemiddelafdelingen: Ris og ros

22/21780

Resumé

På baggrund af beslutning i udvalget, Senior, er der i maj 2022 iværksat en proces med at indhente ris og ros fra borgere på hjælpemiddelområdet. Formålet med processen er at belyse, om der er forhold der kan gøres lettere når man som borger skal afprøve eller bevilges et hjælpemiddel.

På Handicaprådsmødet den 18. august 2022 og Ældrerådsmødet den 25. august 2022 informerer afdelingschef for Hjælpemiddelområdet, Bettina Mumm, om resultaterne af ovenstående proces og rådernes kommentarer og vinkler medtages i den videre proces frem mod behandling i udvalget Senior den 13. september 2022.

Sagen behandles i

Handicapråd, Ældreråd

Forslag

Senior-, Sundheds- og Fritidsdirektøren foreslår,

at sagen drøftes.

Beslutning Handicaprådet den 18-08-2022

Handicaprådet tog drøftelsen til efterretning.

Handicaprådet gav følgende input til Hjælpemiddelafdelingen, såsom ønske om kortere sagsbehandlingstid, opmærksomhed på kategorisering af borgere med stationært handicap ift. bevilling af biler, ønske om kortere vindue for levering af hjælpemidler og afkortning af blanketter til brug for ansøgning af hjælpemidler under 500 kr.

Fraværende:

Charlotte Enevoldsen

El Hamlaoui Bahloul

Søren Rasmussen

Merete Due Paarup

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Ældrerådet tog resultaterne til efterretning.

Ældrerådet opfordrer til fokus på at det fungerer så nemt og tilgængeligt for borgeren, når det handler om hjælpemidler. Ældrerådet er inviteret til at besøge åben hjælpemiddelservice.

Fraværende:

Henry Clausen

Bent Ginnerskov Jensen

Sagsfremstilling

Udvalget, Senior, besluttede den 8. februar 2022, at: *'Der iværksættes en inddragende proces, for hvordan det kan gøres lettere at afprøve og modtage hjælpemidler, samt hvorledes mulighederne for hjælpemidler er, og hvordan deres anvendelse kan lette hverdagen og reducere afhængigheden af hjælp fra andre'.*

På baggrund heraf har forvaltningen iværksat en tredelt proces:

1. Borgere i Kolding Kommune har, på baggrund af annonce i Kolding Ugeavis, i perioden 3-24 maj 2022 kunne ringe ind med ris og ros til hjælpemiddelafdelingen. 3 borgere benyttede sig af denne mulighed.

2. Konsulent fra forvaltningen har i maj/juni 2022 ringet ud til borgere der for nyligt har været i kontakt med hjælpemiddelafdelingen (Call back). 25 borgere er blevet kontaktet.

3. Der arbejdes med at øge synligheden og bevidstheden hos borgerne om muligheden for at afprøve eller blive bevilget et hjælpemiddel. Blandt andet udarbejdes en video der kan vises relevante steder, f.eks på biblioteker.

På Handicaprådsmødet og Ældrerådsmødet informeres om ovenstående proces og der lægges op til en generel drøftelse af, om Handicaprådet og Ældrerådet ser måder hvorpå afprøvning og bevilling af hjælpemidler kan gøres lettere.

Fraværende Henry Clausen, Bent Ginnerskov Jensen

Punkt 2: Orientering fra Ældrerådets formandskab

18/360

Resumé

Formand og næstformand for Ældrerådet giver på mødet orientering om udvalgt nyt for Ældrerådet.

- Midlertidig stedfortræder/suppleant for Henry Clausen pr. 1. september 2022.

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior, Sundheds- og Fritidsforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Bent Justesen indtræder som midlertidig stedfortræder for Henry Clausen fra 1. september 2022.

Orienteringen taget til efterretning.

Fraværende:

Henry Clausen

Bent Ginnerskov Jensen

Fraværende Henry Clausen, Bent Ginnerskov Jensen

Punkt 3: Orientering og information fra underudvalg, pleje- og aktivitetscentre, bisiddere mv.

18/3080

Resumé

Orientering og information fra Ældrerådets medlemmer fra underudvalg, pleje- og aktivitetscentre, bisiddere mv.

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior, Sundheds- og Fritidsforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Carsten Vixø Kristensen bemærkede, at brugerrådet på Basagerhus ikke ønsker at Ældrerådet deltager i deres møder.

Ældrerådet anmoder forvaltningen om udarbejdelse af stand materiale til brug til Seniorfestival 2022.

Bent Jørgensen orienterede fra Boligudvalget, som har besøgt seniorbofællesskabet Lykke Have i Seest.

Økonomiudvalget har fremsendt skrivelse til Seniorudvalget til deres møde den 17. august 2022 med Ældrerådets kommentar og forslag til budget 2023.

Carsten Vixø Kristensen orienterede om at han og Birthe Valentin Nielsen deltog i borger og dialogmøde om "Det gode liv med handicap" den 23. august 2022.

Orienteringen taget til efterretning.

Fraværende:

Henry Clausen

Bent Ginnerskov Jensen

Bilag

Ældrerådets kommentar og forslag til budget 2023

Fraværende Henry Clausen, Bent Ginnerskov Jensen

Punkt 4: Bevillingskorrektioner pr. 30. juni 2022 for Senior

22/23383

Resumé

Opfølgningen indeholder bevillingskorrektioner pr. 30. juni 2022.

Ændringer for denne periode indgår i tabellen i sagsfremstillingen.

Sagen behandles i

Senior og Ældrerådet (orientering) samt samlet sag til Økonomi og Strategi samt Byrådet.

Forslag

Senior-, Sundheds- og Fritidsdirektøren foreslår,

at budgetkorrektioner pr. 30. juni 2022 indstilles til Byrådets tiltrædelse.

Beslutning Senior den 17-08-2022

Forslaget indstilles til godkendelse.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Tre gange årligt foretages der bevillingskorrektioner på baggrund af den nyeste budgetopfølgning på Seniorområdet. Opfølgningen har medført nedenstående ændringer i bevillinger, som vil blive medtaget i en samlet sag til Økonomi og Strategi samt Byrådet.

Bevillingskorrektionerne skal være udgiftsneutrale. Det betyder, at eventuelle merudgifter skal finansieres af øgede indtægter eller mindre udgifter andre steder.

Konsekvenser for overslagsårene indarbejdes i bevillingsrammerne for 2023-2026.

Bevillingsrammerne for overslagsårene godkendes i henhold til tidsplanen for budgetlægningen 2023. Korrektionerne fremgår af nedenstående tabel:

Drift (i 1.000 kr.)

Beskrivelse	2022	Note
Seniorpolitik		
AES bidrag	1.357	1
L&C Efterregulering vedr. ret til overvågning om natten for unge, der modtager hjælp efter §95	-616	2
Drift i alt	741	
L&C = Lov- og cirkulæreprogram		

Note 1:

På mødet i Økonomiforum den 28. april 2022 blev det besluttet at udkontere AES-bidrag på alle afdelinger med lønudgifter med virkning fra 2022. Der opkræves et beløb pr. medarbejder til AES-bidrag. Bidraget sikrer, at en medarbejder får dækket og kan få erstatning, hvis de får anerkendt en erhvervs sygdom som en arbejdsskade. Denne udgift er hidtil blevet bogført på en central konto, men udgiften bogføres fremover der, hvor lønudgiften optræder. Budgettet

tilføres de respektive områder. Beløbene for 2023 og frem (1.384.000 kr.) medtages af Centralforvaltningen i bilaget med rammekorrektioner 2023-2026.

Note 2:

Fra den 1. juli 2020 fik kommunerne mulighed for at bevillige støtte til overvågning i nattetimerne til borgere, der modtager kontant tilskud til pasning i hjemmet efter servicelovens § 95 stk. 3. Der er i 2022 foretaget en opfølgning på kommunernes udgifter til ordningen. Opfølgningen viser, at kommunerne er blevet overkompenseret. Kommunernes bloktilskud nedreguleres derfor. Beløbene for 2023 og frem (562.000 kr. i 2023, 496.000 kr. i 2024 og 425.000 kr. årligt fra 2025) medtages af Centralforvaltningen i bilaget med rammekorrektioner 2023-2026.

Udgifter vedrørende Sundhedsreformen tilført kommunen via bloktilskuddet behandles direkte i Økonomi og Strategi, og er derfor ikke med i dette punkt.

Centralforvaltningens bemærkninger

Der er ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Punkt 5: Bevillingsnote 2023 - Seniorpolitik

21/28198

Resumé

Der er udarbejdet forslag til bevillingsnote 2023.

Sagen behandles i

Senior, Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior-, Sundheds- og Fritidsdirektør foreslår,

at bevillingsnote vedrørende Seniorområdet, mad til Seniorområdet, indarbejdes i budgetforslag 2023-2026.

Beslutning Senior den 17-08-2022

Godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet kan vedtage, at der for specielle områder skal gælde særlige bevillingsbetingelser indeholdende pålæg, beføjelser eller begrænsninger i forhold til de på bevillingsoversigten opførte beløb. Ønsker til nye bevillingsnoter fremsættes af byrådets medlemmer.

Det foreslås, at følgende bevillingsnote indarbejdes i budgetforslag 2023-2026:

Mad til Seniorområdet

Det aftales, at prisen for mad til borgeren leveret fra Elbo Køkkenet og private leverandører, ikke må stige mere end den almindelige P/L fremskrivning i 2023, set i forhold til prisen den 1. januar 2022.

Eventuelt øgede omkostninger ved madproduktion m.v. som ikke inddækkes ved P/L-fremskrivningen, er et fælles anliggende i 2023, der finansieres ved at Seniorpolitik tilføres midler svarende hertil.

Punkt 6: De fem principper for god borgerinddragelse

21/26610

Resumé

Kommunernes Landsforening og Danske Handicaporganisationer har sammen udarbejdet fem principper for styrket tillid og samarbejde på handicapområdet. Formålet med de fem principper er at skabe et fælles udgangspunkt og et bedre fundament for mødet mellem kommune og borger.

Under opfordring fra det tidligere Handicapråd, blev det i 2021 besluttet, at principperne skulle testes blandt borgere og pårørende i kommunen. Testen foregik efteråret 2021.

Resultaterne blev, sammen med tre overordnede fokusområder, fremlagt det tidligere Handicapråd og det tidligere Socialøkonomi-, Handicap- og Hjælpemiddeludvalg.

Det blev her besluttet, at der skulle udvælges og arbejdes videre med de tre fokusområder, og at det nye Handicapråd og relevante Velfærdsudvalg skulle præsenteres for en handleplan for det videre arbejde med principperne i Kolding Kommune.

Med inddragelse af medarbejdere, er der i de efterfølgende måneder blevet udarbejdet en række nye, samt udpeget en række eksisterende praksisser, som understøtter arbejdet med alle tre fokusområder.

Sagen behandles i

Handicaprådet, Social- og Arbejdsmarked, Børne og Uddannelse og Senior.

Forslag

Social- og Arbejdsmarkedsdirektøren, Senior-, Sundheds- og Fritidsdirektøren og Børne- og Uddannelsesdirektøren forslår,

- at initiativerne i handleplanen drøftes og godkendes,
- at tiltagene implementeres i løbet af andet halvår i 2022 og første halvår i 2023,
- at Social- og Arbejdsmarkedsdirektøren, Senior-, Sundheds- og Fritidsdirektøren og Børne- og Uddannelsesdirektøren sikrer en koordineret implementering,
- at Handicaprådet, Social- og Arbejdsmarked, Børne og Uddannelse samt Senior forelægges en afrapportering i 3. kvartal 2023,
- at udvalget for Social Bæredygtighed orienteres om resultatet af arbejdet med de 5 principper, de 3 fokusområder og handleplanens indhold i september 2022.

Beslutning Handicaprådet den 09-06-2022

Handicaprådet tog orienteringen til efterretning og støtter den videre proces.

Handicaprådet opfordrer til, at det tages op til overvejelse, hvordan der tages kontakt til specifikke målgrupper i forhold til rækkefølgen – opringning/fremsendelse af afgørelser.

Fraværende:

Thorbjørn Halvorsen

El Hamlaoui Bahloul

Iben Lehmann Rasmussen

Beslutning Social og Arbejdsmarked den 17-08-2022

Godkendt.

Fraværende:

Birgitte Munk Grunnet

Ole Martensen

Beslutning Senior den 17-08-2022

Godkendt.

Beslutning Børn og Uddannelse den 24-08-2022

Godkendt.

Fraværende:

Jan Schjerning

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Ifølge en undersøgelse foretaget af VIVE i 2021, oplever ca. tre ud af fem mennesker med handicap slet ikke eller i mindre grad at have indflydelse på, hvilke tiltag eller hvilken hjælp der iværksættes af kommunen. Kun ca. halvdelen af mennesker med handicap stoler på, at de får den hjælp fra kommunen, de har ret til. I undersøgelsen har VIVE sammen med Det Centrale Handicapråd udvalgt Kolding Kommune med Selvværd og Sammenhæng som et af fem initiativer på landsplan, som andre kommuner kan hente inspiration i, hvis de ønsker at arbejde med tillid og inddragelse på handicapområdet. Selvværd og Sammenhæng er udvalgt, fordi de vurderer, at Kolding Kommune med Selvværd og Sammenhæng allerede arbejder med de centrale dilemmaer og barrierer, VIVE finder på området.

På baggrund af undersøgelsen har Danske Handicaporganisationer og Kommunernes Landsforening udarbejdet fem principper for at styrke samarbejdet mellem borgerne og kommunen. Principperne bygger på borgerinddragelse og tillid og har til formål, at flere borgere føler sig mødt, hørt og set både i sagsbehandling, visitation og indsats. Centralt i udspillet er, at det er kommunen, der bliver inddraget i borgernes liv og ikke det omvendte; at borgerens hjælp og støtte tilpasses kommunernes arbejds gange.

De fem principper

De fem principper tager udgangspunkt i gensidig tillid og samarbejde, der:

- skal synliggøres og sættes i centrum i den kommunale sagsbehandling
- skabes gennem fælles mål og mulighed for reel indflydelse
- skabes gennem et fælles overblik og indsigt i hinandens præmisser, viden og ekspertise
- kræver tid og fleksibilitet
- forudsætter gennemsigtighed og tilgængelighed

Interviews

I løbet af efteråret 2021 blev der foretaget interviews som stikprøve af borgernes oplevelser af mødet med kommunen i forhold til de fem principper.

I alt 14 blev interviewet om deres oplevelser af mødet med kommunen. Interviewene var en blanding af telefoninterviews, individuelle interviews, par-interviews og et enkelt gruppeinterview. Respondenterne er her blevet spurgt ind til deres oplevelser af mødet med kommunen med fokus på de fem principper.

Indsigter

Tilbagemeldinger fra borgerne viser, at borgerne på visse områder oplever at de 5 principper i deres møde med kommunen efterleves, men at der samtidig er områder, som kommunen kan styrke, for i endnu højere grad at leve op til de 5 principper for god borgerinddragelse.

Resultaterne af undersøgelsen har ledt til tre følgende fokusområder, som kan bidrage til at styrke samarbejdet mellem borgere med handicaps og kommunen yderligere:

Tre overordnede fokusområder

- Styrkelse af god kommunikation, information og vejledning
- Arbejde på at gøre formidlingen af afslag og ændringer mere tilgængelige for borgeren
- Fremlægge eventuelle alternative muligheder i forbindelse med afslag
- Fortælle borgeren om mulighederne for at tage bisidder med til møder med kommunen
- Understøtte rådgiverne i, at de har tiden til at sætte sig grundigt ind i et sagsforløb, når de overtager en borger

Styrkelse af det tværgående samarbejde

- Styrket samarbejde med øvrige fagpersoner i udformning af mål sammen med borgeren
- Styrket samarbejde med udfører i forhold til at følge op på borgere (særligt fokus på de borgere, der har et ikke-synligt handicap)
- Styrket samarbejde med regionen
- Koordinerende sagsbehandlere i komplekse sager

Styrkelse af kendskab til borgeren, den gode inddragelse og overlevering

- Sende information ud i god tid til borgeren, når der sker et sagsbehandler skifte
- Understøtte rådgiverne i, at de har tiden til at læse op på ny-overdragede borgersager

Handleplanen for implementeringen af de fem principper for god borgerinddragelse

På udvalgsmødet i december blev det aftalt, at der skulle udvælges nogle fokusområder til det videre arbejde, og at medarbejdere og borgere/pårørende skulle inddrages i den videre proces. De forskellige medarbejdergrupper er blevet præsenteret for indsigter og fokusområder. Medarbejderne er kommet med deres tilbagemeldinger i forhold til, hvilke tiltag der allerede er i gang eller igangsat, som understøtter fokusområderne. De er også kommet med deres bud på, hvilke tiltag der kan sættes i gang for at understøtte arbejdet med de forskellige fokusområder. Det er disse medarbejdertilbagemeldinger som, sammen med borgernes input under interviewene, danner udgangspunkt for handleplanen. Udvalgte initiativer vil efterfølgende bliver testet og videreudviklet sammen med borgerne.

Handleplanen er indsat nedenfor. En detaljeret beskrivelse af initiativerne er vedlagt dagsordenspunktet som bilag. Planen og de syv initiativer gennemgås på udvalgsmødet.

	Styrkelse af god kommunikation, information og vejledning	Styrkelse af det tværgående samarbejde	Styrkelse af kendskab til borgeren, den gode inddragelse og overlevering
Kommunikationen omkring afslag og ændringer i ydelser styrkes, med et skærpet fokus på at hjælpe borgeren videre til de frivillige tilbud i kommunen	X		
Styrke fokus på borgernes mulighed for at tage bisidder med til møder i kommunen	X		
Styrket samarbejde og koordination		X	
Styrket samarbejde med behandlingspsykiatrien		X	
Fortsat fokus på udformning af mål sammen med borgeren og samarbejdspartnerne		X	
Skriftliggøre forløb ved overlevering			X
Fastholdelse og rekruttering på myndighedsområdet	X		X

Tiltag Fokusområde

Den fremadrettede proces

Efter høring i Handicaprådet og en drøftelse af handleplanen i de forskellige fagudvalg i august måned, vil Social- og Arbejdsmarkedsdirektøren, Senior-, Sundheds og Fritidsdirektøren og Børne- og Uddannelsesdirektøren sikre en koordineret implementering af de forskellige tiltag i løbet af andet halvår 2022 og første halvår 2023. Handicaprådet, Social- og Arbejdsmarked, Børne- og Uddannelse samt Senior forelægges en afrapportering i 3. kvartal 2023.

Bilag

Bilag1 til møde den 9.6: Samlet handleplan

Bilag2 til møde den 9.6 DCH anbefalinger til øget tillid på handicapområdet

Bilag3 til møde den 9.6 Inddragelse og tillid i mødet mellem kommunerne og borgere med handicap.pdf

Bilag4 til møde den 9.6 Sæt samarbejde og tillid i centrum på handicapområdet

Punkt 7: Spørgsmål fra Ældrerådet til drøftelse

22/4301

Resumé

Ældrerådet har fremsendt følgende spørgsmål/emner til drøftelse:

Sagen behandles i

Ældrerådet.

Forslag

Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen foreslår,

at emnerne drøftes.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Spørgsmål blev drøftet under punkt 3.

Fraværende:

Henry Clausen

Bent Ginnerskov Jensen

Fraværende Henry Clausen, Bent Ginnerskov Jensen

Punkt 8: Synlighed og kommunikation fra Ældrerådet og Ældrerådets 60+ avis

11/10980

Resumé

Synlighed og kommunikation fra Ældrerådet og Ældrerådets 60+ avis.

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen foreslår,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Bent Jørgensen gennemgik kommende udgave af information fra Ældrerådet som udkommer i Ugeavisen den 7. september 2022. Avisen har fokus på bl.a. budget 2023, Seniorfestival, senioraktiviteter, fuldmagter mm.

Orienteringen taget til efterretning.

Fraværende:

Henry Clausen

Bent Ginnerskov Jensen

Fraværende Henry Clausen, Bent Ginnerskov Jensen

Punkt 9: Generel orientering til Ældrerådet

18/363

Resumé

Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen giver på mødet en orientering om udvalgt nyt til Ældrerådet.

- Venteliste til plejeboliger
- Gennemgang af endelige fremsendte budgetbidrag 2023-2026 - Seniorpolitik

Sagen behandles i

Ældrerådet (orientering).

Forslag

Senior-, Sundheds- og Fritidsforvaltningen foreslår

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 25-08-2022

Høringssvar fra Ældrerådet til budget 2023:

Ældrerådet er meget bekymret over fremsendte budgetbidrag til budget 2023 - 2026 for seniorområdet. Vi ser ind i en udvikling med flere ældre der lever længere og dermed flere der får brug for pleje og omsorg. Det betyder at der bliver brug for flere midler til de varme hænder og i det hele taget en kraftig udvidelse på hele seniorområdet.

Fraværende:

Henry Clausen

Bent Ginnerskov Jensen

Bilag

Kopi af Seniorudvalgets endelige godkendelse af budgetbidrag 2023-2026 for seniorpolitik.pdf

Fraværende Henry Clausen, Bent Ginnerskov Jensen